

Asia: VN/13371/2024

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi Työkanava Oy -nimistä osakeyhtiötä koskevan lainsäädännön kumoamisesta**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi Työkanava Oy -nimistä osakeyhtiötä koskevan lainsäädännön kumoamisesta. SOSTE ei näe estettä esityksen eteenpäin viemiseksi.

Työkanava Oy:n lakkauttaminen on odotettu päätös, sillä yhtiö on jäänyt kauaksi sille asetetuista työllistämistavoitteista ja se on osoittautunut kustannus-hyötysuhteeltaan järjettömän kalliiksi ratkaisuksi. On tarpeen selvittää tarkoin, miksi toiminnan käynnistyminen oli niin hidasta ja miksi se ei tuottanut toivottua tulosta, jotta vältetään samoilta virheiltä jatkossa.

SOSTE toi oman kriittisen kannan Työkanavan perustamiseen ministeriölle ja eduskunnan työ- ja tasa-arvovaliokunnalle antamissaan lausunnoissa, sekä jo selvitysmies Mäkisen raportin valmistuttua 2021. Marinin hallituksen tuodessa Suomeen Ruotsin Samhallin kaltainen toimintamalli haluttiin edetä mahdollisimman nopeasti, eikä kriittisiä näkökulmia huomioitu, vaikka jo valmistelun yhteydessä oli nähtävissä mallin heikkoudet ja epärealistiset odotukset.

Osatyökykyisten työllistymisen edistämiseksi tarvitaan erilaisia toimenpiteitä ja niihin on satsattava myös jatkossa. Työkanava Oy oli vain yksi keino muiden joukossa. Esityksessä tuodaan esille palkkatuen merkitys sekä järjestöt, jotka tukevat vaikeimmassa asemassa olevien työnhakijoiden työllistymistä.

Järjestöt ovat perinteisesti työllistäneet ja tukeneet kaikkein heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevia henkilöitä, joilla on osaamiseen liittyviä vajeita, terveydellisiä haasteita sekä työmarkkinoilla toimiseen liittyviä puutteita. Henkilöitä, jotka tarvitsevat pitkäkestoista tukea ja valmennusta työllistymispolulla etenemiseen. Työkanavan perustamisen yhteydessä ei tehty ajantasaista

toimintaympäristön kartoitusta. Työkanavan perustamisen sijaan vahvistamalla olemassa olevien järjestöjen ja muiden välityömarkkinatoimijoiden vaikuttavaa toimintaa, olisi päästy työllistämistavoitteisiin kustannustehokkaammin ja koko maan laajuisesti. Tätä mahdollista vaihtoehtoista toteutustapaa toimme esiin Työkanavan valmistelun yhteydessä.

SOSTE huomauttaa, että tähän järjestöjen mahdollisuuksiin toimia osatyökykyisten työllistäjinä ja työllistymisen edistäjinä kohdistuu tällä hetkellä useita uhkatekijöitä. Valtionavustusten ja kuntien sekä hyvinvointialueiden järjestöavustusten leikkausten lisäksi palkkatukea ollaan useilla alueilla suuntamassa ainoastaan yrityksille. Jotta mahdollisimman monelle osatyökykyisille avautuu mahdollisuus päästä kiinni työhön, tulee kaikki toimijat pitää mukana.

Kiiskinen Päivi  
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry